

EFTERSLÆGTSELSKABETS SKOLE

1961-62

EFTERRETNINGER
OM
EFTERSLÆGTSELSKABETS
SKOLE

FOR SKOLEÅRET 1961-62

VED
REKTOR
JOHANNES JØRGENSEN

KØBENHAVN
J. D. QVIST & KOMP. BOGTRYKKERI. AKTIESELSKAB
1962

Skolen grundlagdes 1786 af „Selskabet for Efterslægten“ og ejedes af dette selskab til 1909. Derefter overgik den til „De forenede Skoler“. Den 1. august 1919 overtoges den af Københavns kommune.

Tale

i

Selskabet for Efterslægten den 4. marts 1962 i anledning af 176-året for selskabets stiftelse

af musæumsinspektør, mag. art. *Harald Langberg.*

Det gamle København.

Når jeg i dag skal tale om det gamle København, er det ikke Københavns almindelige historie, jeg vil beskæftige mig med. Det er de praktiske problemer, det gamle København stiller os overfor i dag, jeg vil søge at forklare. Hvad skal vi gøre ved det gamle København? Så enkelt kan spørgsmålet formuleres. Jeg virker til daglig i en statsinstitution, der har til opgave at sikre uerstattelige kulturelle værdier imod ødelæggelse. Vi freder og istandsætter landets mest værdifulde bygninger, og det gamle København rummer – trods de ødelæggelser, der har fundet sted ved nedrivninger og anmassende nybyggeri – fortsat så meget uerstatteligt, at vi godt forstår de mange, der siger til os: Nu skal resten reddes. Det må ikke røres!

Men jeg sidder også i en institution, der hedder „Dansk Byplanlaboratorium“, og dér mødes jeg med eksperter i planlægning af nye byer, industricentre, tunnelbaner, motorveje o.s.v.

I den ene institution er det historien, det fortidige og det „utidsvarende“, der volder problemerne, i den anden er det fremtiden, der spørger. I den ene sidder rigsantikvaren, som skal ruge over alt det gamle, i den anden sidder formanden for landsplanudvalget, som skal tilrettelægge fremtidens udbygning af landet og være med til at løse spørgsmålene om, hvor befolkningstilvæksten skal bosættes og beskæftiges. At hovedstaden i den forbindelse volder store problemer, siger sig selv, og for enhver byplankyndig er det ind-

lysende, at „det gamle København“ med dets fortvivlede trafik-, erhvervs- og boligproblemer ikke kan bevares urørt.

Det kan måske forekomme underligt, når en og samme mand har sin gang i to institutioner af denne art. I virkeligheden er det såre enkelt, idet spørgsmålet om bevaring af kulturminde er spørgsmålet om at bringe dem videre til eftertiden, og spørgsmålet om udbygningen af det fremtidige Danmark er spørgsmålet om at skabe et bedre og rigere Danmark. Men et Danmark uden de historiske mindesmærker ville være fattigere. Vanskelighederne består i at finde den rette samlede løsning på problemerne, og det er *det gamle Københavns problem* i denne sammenhæng, jeg vil belyse.

For halvandet hundrede år siden var det gamle København – *hele København*. Byen lå bag sine grønne volde, der sluttede sig som en krans om de forskelligartede kvarterer med deres i vore øjne smalle gader og lave huse. Kirker og slotte rejste sig højt over den almindelige bebyggelse, og der var kun kort afstand fra den ene til den anden ende af byen. Trafikproblemerne var ubetydelige. Lys og luft var der nok af. I de fleste karréer fandtes haver, og en tur på volden eller uden for hypotene bragte hurtigt den spadserende ud i grønne omgivelser.

Det er en misforståelse, hvis man tror, denne by havde et selvgroet præg, hvor helheden beroede på, hvad enhver havde fundet for godt at bygge på sin grund.

Der gjaldt temmelig vidtgående regler for, hvordan man skulle bygge, og det havde der længe gjort. Man kendte ikke så mange forskellige konstruktionsmetoder og havde følgelig heller ikke besværet med at skulle affatte omfattende tekniske regulativer, men til gengæld beskæftigede man sig indgående med det rent æstetiske. De plane sluttede gadevægge med flugtende vinduer skulle være det urbane grundmotiv, som hver enkelt byggende måtte gå ud fra. Man skulle bygge forhus i gadeflugten; det var forbudt at rykke sit hus tilbage på grunden, og lod man grunden henligge ubebygget, kunne den konfiskeres. Var forholdene endelig sådanne, at der ikke kunne bygges forhus, var det muligt at få dispensation, men så måtte der rejses en forsvarlig mur. Ville man bygge nyt, måtte tegningen dertil forevises stadsbygmesteren, og var den ikke arkitektonisk tilfredsstillende, skulle han hjælpe med at få sat skik på den. I tvivlstilfælde var den kgl. overbygningsdirektør højeste instans. På tilsvarende måde kontrolleredes facadernes farver.

Det meste af den gamle bydel er endnu præget af dette byggesæt, men i nogle kvarterer (som Nyboder og Frederiksstaden) gjaldt andre endnu strammere regler, som jeg ikke skal komme ind på her.

Frederik den VI's København, rammen omgik Oehlenschlägers, den unge H. C. Andersens, Brødrene Ørsteds og Søren Kierkegårds dagligliv, var i virkeligheden eet stort kunstværk, som flere generationer havde arbejdet på under kyndig ledelse. Vi taler gerne her på skolen om Oehlenschläger og Bakkehuset. Enhver af os ved, at Rahbek var gift med Kamma. Men hvem tænker på hans søster, som var gift med Hansen. Denne Hansen er også værd at huske. Hansen kom ikke så meget i Bakkehuset, for han havde travlt. Han byggede Råd- og Domhuset på Nytorv, Christiansborg, Frue Kirke, Metropolitanskolen og meget andet. Han var endvidere professor ved og direktør for Kunstakademiet samt kgl. overbygningsdirektør. Det var ham, der med sin stab af dygtige medarbejdere kontrollerede hele residensstadens arkitektoniske standard. Alle vidste, hvem den mægtige Hansen var. Nu kalder vi ham C. F. Hansen til forskel fra andre af navnet Hansen.

Dette København blev midt i det 19. århundrede angrebet fra flere sider. For det første havde en kraftig stigende befolkningstilvækst ført til overbeboelse og til et byggeri på bagarealer, som var meget uheldigt. Sundhedstilstandene blev forfærdelige. I 1852 måtte man opgive at holde byen befæstet, voldene sprængtes, og bebyggelse vældede ud over de omliggende arealer. Det skete netop som vi i frihedens tegn havde fået folkestyre, og frihed betød bl. a. frihed til at bygge, som man ville.

At disse to begivenheder indtraf næsten samtidig er dybt ulykkeligt, for netop da voldene sprængtes, var planlægning mere nødvendig end nogen side, og aldrig er der blevet planlagt mindre. Det varede længe, før folkestyret fik indhentet udviklingen. Det er et spørgsmål, om det overhovedet er sket.

Byen blev hurtigt stor. Omkring 1800 havde den 100.000 indbyggere, år 1900 var der $\frac{1}{2}$ mill. i hovedstadsområdet, omkring 1940 rundede man millionen, og idag er der ca. $1\frac{1}{2}$ million.

Samtidig med at byen blev større beholdt det gamle byområde imidlertid en række centrale funktioner ikke blot for byen, men for hele landet.

Overbebygget var den gamle by allerede. Nu blev det værre. I frihedens gyldne tid blev der købt ejendomme og revet ned, for at større bygninger kunne få plads. Efterslægtens fine gård i Østergade faldt for Illums Varehus o.s.v. Med denne bebyggelsesmæssige udvikling fulgte selvfølgelig øget trafik og krav om gadeudvidelser m. v. Sådanne udvidelser blev vedtaget, men da havde nogle allerede bygget nyt, og de kunne ikke røres. Andre blev ved nybyg-

geri tvunget til at „rykke tilbage“, og på den måde blev de gamle plane gadevægge ødelagt, uden at der endnu disse steder er gennemført væsentlige udvidelser. Større samlede nedrivninger gav plads for f. eks. Torvegade-udvidelsen i 1930'erne, men den er helt utilstrækkelig til at tage trafikken i dag, og Bremerholm-liniens gennembrud har kun gjort ondt værre. Med sådanne gadeanlæg blev der givet de byggende forestillinger om, at der nu blev god plads, og overudnyttelsen tog endnu hårdere fat, således at man forlængst har erkendt det håbløse i at fortsætte ad den vej.

Krigsårene 1940–45 medførte en standsning i byggeriet. Tiden til planlægning blev imidlertid forpasset, og i de nærmest følgende år, da der kun var få biler i landet, og folk var henvist til at gå, cykle eller benytte offentlige trafikmidler, så det hele ikke så svært ud, men de, der satte sig ind i forholdene, kunne forudsige, hvordan det ville gå. Det er ikke nødvendigt at skildre de trafik- og parkeringsvanskeligheder, vi har i dag 10–15 år efter, men alt var forudset, og det vil blive meget værre. Råbene om nye parkeringsmuligheder vil tage til, kravene om nedrivningstilladelse vil ikke forstumme. Givet er det også, at byen ikke bliver mindre, den øges fra dag til dag, og der vil efter al sandsynlighed bo 2 mill. i hovedstadsområdet om 20 år, 2½ mill. om 40 år. En sådan by må have et trafikapparat af helt andre dimensioner end det, vi er vant til, og presset mod centret vil fortsat være voldsomt. Selv om man allerede har enkelte og vil få flere mindre centre som „planeter“ omkring hovedcentret, kan dette sidste ikke undværes. Hvad skal der blive af den gamle by?

Løsningen var fundet i 40'erne, og planen til gennemførelsen var i det store og hele afklaret for snart 10 år siden. Vi kan få en moderne storby med et tidssvarende centrum og samtidig ikke blot bevare, men tillige istandsætte og forbedre den gamle by.

Løsningen kan beskrives under devisen „centerforskydning“. En naturlig følge af udviklingen har det længe været, at centret har skubbet sig fra Østergade og Kgs. Nytorv mod Rådhuspladsen og Vesterbro. Denne forskydning kan fremmes ved, at citytendenserne i den gamle by hemmes, medens de stimuleres på Vesterbro. For en sådan bypolitik taler ikke blot ønsket om at bevare det gamle, men tillige ønsket om fornuftig økonomi. Det eksisterende trafiknet kan meget nemmere og billigere udbygges til vor tids krav, dér hvor jernbanerne allerede har hovedstation, og hvor der dels er reserver til motorvejanlæg og dels er store sammenhængende områder af bebyggelse, som alligevel skal saneres. På Vesterbro er der de bedst muligt vilkår for at skabe et helt nyt city med vældige parke-

ringsmuligheder og med motorvejsforbindelse til de øvrige bydele, til Nordsjællands store boligområder, til storebæltsbroen og – i tunnel under havnen – til Amager med lufthavnen og videre over Øresund til en evt. ny lufthavn på Saltholm og til Sverige.

Planer til et sådant centrum er forlængst udarbejdet af stadsingeniørens direktorat under betegnelsen „City-plan-Vest“.

Samtidig med at denne plan gennemføres, kan de gamle byområder aflastes, bebyggelsen i de overfyldte karréer udtyndes, forhusene sættes istand til boliger og bydelen igen blive et rigt og afvekslende gammelt område med den blanding af boliger, administrationskontorer og erhvervsvirksomheder, der engang fandtes her. Den gamle by vil på sin vis blive en „planetby“.

Alt dette betragtes gerne som fantasteri, og det er en væsentlig side af den gamle bys problem. At en teknisk og økonomisk rigtig løsning er fundet, betyder jo ikke, at den straks bliver vedtaget og gennemført. Jeg er historiker nok til at vide, hvor vanskeligt det kan være at få tekniske forbedringer, der forekommer fantastiske, gennemført. Da den hollandske murermester, der i 1740'erne byggede det hvide fyr på Skagen, ville sætte lamper op i stedet for en jernkurv til kulfy, fik vort berømmelige admiralitet det forpurret. I 85 år – og længe efter at man alle andre steder var gået over til lampefy – blev der i dyre domme blusset med stenkul på Skagens fyr. I 1854 forhindrede den store A. S. Ørsted (dengang indenrigsminister), at København fik et tidssvarende kloaksystem, som burde være anlagt, da byen fik vandværk. Det betød, at man først et halvt århundrede senere fik wc'er i københavnske lejligheder. Ikke så få andre eksempler kan nævnes, og derfor er jeg klar over, at mange kloge mennesker stadig vil ryste på hovedet af generalplanen, der forelå trykt 1954, og af City-plan Vest. Der er imidlertid arbejdet støt videre på disse planer, og de bliver efter al sandsynlighed i det væsentlige gennemført alene af den grund, at der hverken er tid eller mulighed for at udarbejde andre.

Planernes komplicerede natur – for jeg har naturligvis måttet forenkle det hele her – og „fantasteri-momentet“ indebærer, at det, der måske kunne være gennemført på 5 og 10 år, mindst vil tage 20 år at realisere. Dette er naturligvis et skøn, for træghed lader sig ikke forudberegne præcist, men må ikke desto mindre tages i betragtning.

Det gamle Københavns problem er derfor i dag ikke at skaffe plads til mere trafik og flere biler, men *så hurtigt som muligt at overvinde trægheden* for at der ikke under en langstrakt omstillings-

proces skal gå alt for meget tabt til ingen verdens nytte. Der må kæmpes fra hus til hus og fra karré til karré, der må fægtes mod private og mod myndigheder, men alle disse batailler og alle disse diskussioner, fakkeltog og protestadresser må ses som led i en større strategi, der sigter mod at vinde et bedre København med vor gamle bydel bevaret for fremtiden, d.v.s. for *efterslægten*.

Afgangsprøverne 1961.

Studentereksamen:

Den nysproglige linie:

Albrechtsen, Johannes: g+ (12,93), Andersen, Lissy: mg ÷ (13,25), Arltoft-Jensen, Else: mg (13,74), Bahr, Inge. g+ (12,79), Blom, Mogens: mg ÷ (13,19), Bruun, Bjørn: mg ÷ (13,11), Christensen, Bent Koefoed: mg(13,88), Christiansen, Ulla: mg(14,00), Dræby, Leif: mg ÷ (13,48), Hansen, Carsten: mg ÷ (13,32), Hansen, Lene: mg ÷ (13,32), Hansen, Torben Ellegaard: mg (14,11), Juhl, Ole: mg ÷ (13,48), Jørgensen, Knud: mg+ (14,47), Lundsby, Karsten: mg (14,01), Magner, Finn: g+ (12,94), Møller, Grethe: mg+ (14,20), Olsen, Ole Wøhlers: mg ÷ (13,65), Pedersen, Kirsten: mg (13,83), Pedersen, Hans Simmelkjær: mg ÷ (13,37), Petersen, Anne-Mette: mg (13,72), Petersen, Helga Okkels: mg (13,85), Petersen, Marianne Yvonne: g+ (12,70), Rasmussen, Else Marie Refslund: mg ÷ (13,30), Rosdal, Knud Oluf: mg (13,70), Trane, Lissy Irene: mg ÷ (13,58), Torup, Lene Christel: mg ÷ (13,30).

Den matematisk-naturv. linie:

Afdeling A:

Andersen, Birthe: mg ÷ (13,62), Askgaard, Helle: mg ÷ (13,55), Bjørn, Jette Lene: g (12,23), Bøgevig, Gert: mg (13,73), Hansen, Thorkild Juel: mg (13,76), Homann, Gunnar: mg (14,02), Jensen, Arne: mg ÷ (13,62), Jensen, John: ug ÷ (14,64), Johansen, Mogens: mg (14,10), Jørgensen, Jens: mg+ (14,22), Jørgensen, Poul Bomann: mg+ (14,36), Larsen, Preben Worsøe: mg (13,75), Loiborg, Steen Merrild: mg ÷ (13,54), Marott, Klaus: ug ÷ (14,52), Pedersen, Erik Raun: g+ (12,88), Pedersen, Kurt: mg (13,80), Rasmussen, Lene: mg ÷ (13,30), Rasmussen, Per: mg ÷ (13,34), Rodevang, Birte: mg+ (14,40), Sandqvist, Allan: mg+ (14,47), Schouenborg, Per: mg (13,79), Storgaard, Lars: mg (13,77), Urwald, Vivi: mg ÷ (13,11).

Afdeling B:

Andersen, Alex Klug: g (12,26), Bergh, Uffe: mg ÷ (13,21), Brimmer, Henning: g+ (12,45), Christensen, Karsten: mg (13,78), Hansen, Bjarne Hjorth: mg ÷ (13,34), Jacobsen, Tim: g+ (12,64),

Jensen, Jørn Damsgaard: mg (13,73), Jensen, Ole Lind: mg ÷ (13,31), Jørgensen, Jørgen: mg (14,07), Kørning, Preben: g + (12,38), Lund, Bent: mg + (14,37), Munch, Jens: mg ÷ (13,40), Møller, Arne: mg + (14,25), Møller, Ole: g + (12,76), Nielsen, Erik: g + (12,86), Nielsen, Viggo: mg ÷ (13,50), Olsen, Ole Jess: mg ÷ (13,19), Petersen, Heinz: mg (13,83), Rosbjerg, Bo: mg ÷ (13,41), Rosbjerg, Dan: mg ÷ (13,64), Rønberg, Peter: g (11,97), Rønne, Stie: g + (12,77), Spanner, Ole: mg ÷ (13,39).

Afdeling C:

Andersen, Jørgen Richard: g + (12,81), Arler, Flemming: g + (12,57), Bang, Jørgen Bernhard: mg + (14,27), Bay, Jonna: g (12,09), Busekist, Per: mg ÷ (13,01), Carlsen, Per Alex: g + (12,51), Folmer, Nora: mg ÷ (13,56), Grove-Rasmussen, Ole: mg (13,85), Harager, Ulla: mg ÷ (13,16), Hartmann, Finn: g + (12,56), Haastrup, Vibeke Helene: g + (12,90), Jensen, Hanne: mg ÷ (13,64), Jeremiassen, Hans Pilgaard: mg + (14,21), Lauridsen, Bent: mg ÷ (13,50), Michelsen, Ulla Birthe: mg (14,13), Møller, Erland: mg ÷ (13,66), Nielsen, Ebbe Alstrup: mg ÷ (13,64), Sandholdt, Benthe: g + (12,98), Skou, Vibeke Kirstein: g + (12,35), Aagaard, Bjarne Tvede: mg ÷ (13,34).

Realeksamen:

Bernhard, Svend: mg ÷ (13,11), Bruun-Møller, Søren: mg ÷ (13,61), Hansen, Erik: g (11,95), Hansen, Peter Kjærsgaard: mg (13,71), Herlufsen, Lars: mg ÷ (13,66), Jensen, Palle: g (11,93), Jørgensen, Hans Henrik: mg ÷ (13,28), Jørgensen, Henning: mg ÷ (13,54), Korskjær, Helge: mg ÷ (13,13), Larsen, Jørgen: mg (13,75), Lund, Lars Windfeld: mg ÷ (13,51), Mai, Jannik: mg (13,79), Mogensen, Jørgen: mg (13,94), Nielsen, Bjarne: g + (12,69), Nygaard, Preben: mg ÷ (13,61), Orlamundt, Ib: mg (13,67), Pedersen, Ebbe: mg (13,72), Persson, Søren Ring: mg + (14,26), Rasmussen, Poul Erik: g + (12,51), Sobol, Jan: g + (12,83), Svendsen, Jørgen: mg ÷ (13,26), Voss, Erling: mg ÷ (13,00), Waring, Ebbe: g (11,89).

Det Moltkeske Præmielegat

tildeltes nedennævnte dimittender for smukt eksamensresultat, flid og god opførsel under skolegangen: John Jensen (III g. m. a.), Klaus Marott (III g. m. a.), Knud Jørgensen (III g. s.), Allan Sandqvist (III g. m. a.), Birthe Rodevang (III g. m. a.), Bent Lund (III g. m. b.) og Poul Bomann Jørgensen (III g. m. a.).

Skolenævnet.

Det i henhold til den gældende lovgivning valgte skolenævn består af følgende medlemmer: afdelingsbestyrer *E. J. Møller* (formand), politiadvokat *N. A. Poulsen*, prokurist *A. Andreasen*, bogtrykker *E. Kandrup* og pastor *Uno Paulsen*. Skolen er repræsenteret ved rektor, lektor *P. Poulsen* og inspektor, adjunkt *Thastum*.

I forbindelse med den årlige forældreuge i tiden fra 6. til 11. november afholdtes et forældremøde den 8. november, som sædvanlig med stor tilslutning.

Der indledtes med et møde i skolens aula, hvor rektor fortalte om sine besøg ved skoler i U.S.A. i foråret 1961, og en af skolens elever i II g., Poul Kandrup, berettede om sit ophold ved en amerikansk skole i 1960-61.

Derefter benyttede forældrene sig i rigt mål af lejligheden til at tale med skolens lærere.

Efter mødet deltog de fleste af forældrene i et fælles kaffebord.

Endvidere afholdtes den 27. februar 1962 et særligt møde for forældrene til eleverne i 4. ml. Her redegjorde rektor for de synspunkter, der må anlægges ved elevens opflytning i gymnasium og realklasse, hvorefter forældrene havde lejlighed til at tale med lærerne.

Skolenævnet har holdt møder på skolen og aflagt besøg på skolens week-endhytte.

Skolens lærere.

- Rektor*, dansk i III g. m. a., II g. s. a., og m. d., religion i I g. s. a.
 Adjunkt, frk. *A. Andersen*, naturlære i III g. m. a., I g. m. c., matematik i III g. m. c.
- Lektor *Hermod Andersen*, naturfag i II g. m. d., gymnastik i I g. s. a. og m. a., 1. real a. og b.
- Lektor *M. H. Assingbæk*, naturfag i III g. s. a. og m. b., II g. s. a. og m. a., I g. s. b., m. a. og m. b., geografi i 4. ml. a. og b., 1. real a., naturhistorie i 4. ml. b.
- Adjunkt, frk. *H. Berntsen*, fransk i II g. s. b. og m. c., I g. m. b., gymnastik III g. s. a. og m. a., III g. s. b. og m. c., II g. s. a. og m. a., 4. ml. a. og b., 1. real a. og b.
- Adjunkt *J. Brager*, matematik i II g. m. d., I g. m. c., 4. ml. a. og b., naturlære i 4. ml. b., 1. real b.
- Adjunkt, fru *B. Brix*, fransk i II g. m. d., I g. s. b., m. a. og m. c., r., oldtidskundskab i II g. s. b. og m. c., I g. s. a., m. a. og m. c.
- Lektor *O. Brünnich Nielsen*, matematik i III g. m. b., II g. m. b. og m. c., formning i 1. real a. og b.
- Adjunkt *B. Bøgsted Møller*, fransk i III g. m. a. og m. c., II g. m. b., dansk i I g. s. b. og m. a., r., 1. real b.
- Lektor *E. Didriksen*, tysk i III g. s. b., II g. m. a., b., c. og d., I g. s. a., I g. m. a., b. og c., 4. ml. a., 1. real a., latin i III g. s. b., II g. s. b., I g. s. b., 4. ml. a.
- Lektor *E. Garby*, matematik i II g. m. a., I g. m. a. og m. b., r.
- Lektor *E. Giødesen*, engelsk i II g. s. a., I g. m. a., 1. real a., religion i III g. m. a., II g. s. a., I g. m. a., 4. ml. a., 1. real a.
- Lektor *J. Hatting*, historie i III g. s. a., m. a. og m. c., II g. s. a. og m. d., I g. m. a. og m. b., 4. ml. a., oldtidskundskab i III g. s. a. og m. c., II g. m. d.
- Adjunkt *K. Hemmingsen*, naturfag i III g. s. b., m. a. og m. c., II g. s. b., m. b. og m. c., I g. s. a. og m. c., geografi i r., 1. real b., naturhistorie i r., 1. real b., naturlære i r., 4. ml. a.
- Lektor, dr. phil. *T. Hermann*, fransk i III g. s. a. og m. b., I g. s. a., latin i III g. s. a., II g. s. a., I g. s. a.
- Lektor *J. Himmelstrup*, dansk i III g. s. b., II g. m. a., I g. s. a. og m. b., engelsk i II g. m. a., m. c. og m. d., 4. ml. b.

- Adjunkt *H. A. Koefoed*, dansk i III g. b., I g. m. c., engelsk i III g. s. b., I g. s. a. og m. b., religion i I g. m. c.
- Lektor, frk. *R. Lorentzen*, dansk i III g. m. c., II g. s. b., 1. real a., engelsk i II g. m. b., I g. m. c., 4. ml. a.
- Lektor *H. Müller*, historie i III g. s. b. og m. b., II g. s. b. og m. b., I g. s. b., oldtidskundskab i III g. s. b. og m. b., II g. m. b., I g. s. b., engelsk i 1. real b.
- Lektor *Poul Møller*, historie i II g. m. a. og m. c., I g. s. a. og m. c., r., 4. ml. b., 1. real a. og b., tysk i 1. real a.
- Lektor *J. Olsen*, dansk i III g. s. a., 4. ml. a., fransk i III g. s. b., II g. s. a. og m. a., oldtidskundskab i III g. m. a., II g. s. a. og m. a., I g. m. b., religion i III g. s. a., I g. m. b.
- Adjunkt, fru *L. Perch Nielsen*, naturlære i III g. m. c., II g. m. d., matematik i III g. m. a.
- Lektor *P. Poulsen*, naturlære i III g. m. b., II g. m. c., I g. m. b., 1. real a.
- Adjunkt *A. Rasmussen*, engelsk i III g. s. a., II g. s. b., I g. s. b., r., gymnastik i III g. m. b., II g. s. b. og m. c.
- Adjunkt *P. E. Stentsøe*, naturfag i II g. m. a. og m. b., I g. m. a.
- Lektor *V. Stærmoose*, tysk i III g. s. a., II g. s. a. og s. b., I g. s. b., r., 4. ml. b.
- Adjunkt, inspektør *E. Thastum*, dansk i II g. m. b. og m. c., 4. ml. b., religion i III g. s. b., m. b. og m. c., II g. s. b., m. a., b., c. og d., I g. s. b., 4. ml. b., 1. real b., latin i 4. ml. b., gymnastik i 4. ml. a. og b.
- Sanglærer, organist *H. Wesch*, sang i hele skolen undtagen 4. ml.
- Overlærer *A. Winther Pedersen*, matematik i 1. real a. og b., naturhistorie i 4. ml. a., 1. real a., gymnastik i III g. s. b. og m. c., II g. m. d., I g. s. b. og m. c.
- Overlærer, fru *Baltzer*, Brønshøj skole, håndarbejde med pigerne i 4. ml. og 1. real.
- Kommunelærer *Billesholm*, Frederikssundsvejens skole, sløjd med drengene i 4. ml. og 1. real.
- Vacancelærer, frk. *Grethe Florentz*, gymnastik i II g. s. a. og m. a., II g. s. b. og m. c., II g. m. d., I g. s. b. og m. c.

Fra 1. august 1961 forlod inspektør *Gunner Jensen* skolens tjeneste på grund af alder. Ved årsafslutningen den 24. juni 1961 udtalte rektor:

„Allerede fra 1912 ansattes inspektør som lærer ved Efterslægtsselskabets skole, som dengang lå på Østergade, der, hvor Illum nu har til huse. Inspektør har således været knyttet til vor skole i 49

år. Alle, der er til stede her i aulaen i dag, og tusinder af gamle elever, kender inspektors betydning for skolen, ved, at han – for at sige det kort – i sig selv er en institution.

Derfor er det egentlig helt overflødigt at motivere, hvorfor skolen skylder inspektør Gunner Jensen tak. Alle, der oplevede den spontane hyldest, inspektør modtog fra skolens elever her i aulaen ved sit 40-års-jubilæum i 1959 som ansat under Københavns kommune, og fra gamle elever ved aftenfesten den 4. marts i år, ved, at takkeord er unødvendige.

Alligevel skal det i dag siges, at hr. Gunner Jensen ikke blot har indlagt sig fortjeneste som en dygtig lærer, men at han siden sin ansættelse i 1912 på fortræffelig måde har hjulpet rektor med sekretærarbejde og regnskabsførelse; fra 1932 har han været skolens inspektør, d.v.s. rektors stedfortræder, leder af skriftligt og indvendigt inspektionsarbejde, skolens regnskabsfører og meget, meget mere. Under de skiftende rektorer har inspektør gang på gang været i funktion som rektor. Det har med rette kunnet siges, at rektorer forgår, men inspektør består.

Nu tvinger den ubønhørlige aldersgrænse den mand, der i flere menneskealdre har været et centrum i skolens liv, til at forlade skansen. Han kan gøre det i bevidstheden om, at han ved sin pædagogiske og administrative dygtighed, sin store arbejdsevne og sine værdifulde menneskelige egenskaber har gjort sig i høj grad respekteret og afholdt af elever, lærere og forældre. Det skal også huskes, at han i besættelsestiden deltog aktivt i frihedskampen. – Jeg takker Dem, inspektør, for alt, hvad De har været for denne skole, og ønsker Dem et langt og lykkeligt otium.“

I marts 1962 udnævntes inspektør Gunner Jensen til ridder af Dannebrog.

Det er med den største beklagelse, at skolen på grund af skemavanskeligheder ikke har kunnet drage nytte af sløjdlærer *H. J. Mogensens* fortrinlige undervisning. Vi har savnet ham meget, også på grund af den store interesse, han nærer for skolens hele liv.

Adjunkt *H. A. Koefoed* har fået Københavns skoledirektions tilladelse til at stå uden for nummer i 3 år fra 1. august 1962 for at kunne overtage en stilling som lektor ved Bergens universitet. Skolen lykønsker hr. Koefoed til universitetsgerningen og takker ham for 6 års samvittighedsfuldt arbejde, præget af hans store faglige viden, hans elskværdighed og hjælpsomhed.

Fra 1. august 1961 ansattes følgende som lærere ved skolen : vice-skoleinspektør, cand. mag. *Poul Møller* (som lektor), cand. mag. fru *Blide Brix* (som adjunkt), cand. mag. *Børge Bøgsted Møller* (som adjunkt), gymnastiklærerinde frk. *Grethe Florentz* (som vancancelærer), stud. mag. *Kay Aaby* (som årsvikar), stud. mag. *O. Elvang Rasmussen* (som årsvikar). Fra 1. oktober 1961 mag. scient. *Jørgen Brager* (som adjunkt).

Vikariater er i årets løb besørget af følgende stud. mag.'er : *Henning Koefoed*, *Jørgen Christensen*, frk. *Dina Tåning*, *Ole Uljbeck*, *Jens Winther*, *Aage Juul Hansen*.

Skolens læge er dr. med. *Keiser-Nielsen*, som har været assisteret af sundhedsplejerske frk. *L. Møller*.

Som lærerkandidater har følgende gennemgået kursus i praktisk undervisningsfærdighed : cand. mag. *Niels Gullberg-Hansen* (hos lektorerne *Hatting*, *Müller* og *Himmelstrup* samt adjunkt *A. Rasmussen*), mag. art. *Peter Brask-Andersen* (hos lektorerne *Himmelstrup*, *Olsen*, *Hatting* og *Müller*), cand. mag. *Ove Andersen* (hos lektor *Stærmosé* og adjunkt *A. Rasmussen*), cand. mag. *Ib Damgaard Petersen* (hos lektorerne *Hatting*, *Müller* og dr. *Hermann*), cand. mag. *Poul Koch* hos lektorerne *Hatting*, *Müller*, *Giødesen* og *Olsen* samt adjunkt *Thastum*), stud. mag. *Poul Bendtsen* (hos lektorerne *Himmelstrup* og *Olsen*).

Eksamensopgivelser.

III Gymnasieklasse.

Nysproglig afdeling a.

Dansk (J. Olsen). K. Jensenius : Dansk litteraturhistorie (3. udg.). Erasmus Montanus. St. Hansaften-spil. Mogens. Borup Jensen og Falkenstjerne : Håndbog i dansk litteratur I (10. udg.), s. 6-9, 24-26, 98-100, 102-105, 121-123, 145-147, 160-161, 176-180, 198-199, 226-228, 239-240, 259-261, 280-283, 284-286, 296-297, 298-299, 352-355, 383-386; II (9. udg.), s. 7, 55-56, 58-60, 115-119, 155-156, 186-188, 221-223, 263-267, 386-392; III (7. udg.), s. 1-10, 39-42, 74-80, 110-113, 214-220, 229-232, 257-267, 323-324. Karlsson : Dansk grammatik. Agerskov, Nørgård og Roikjer : Svensk læsebog (12. udg.), s. 27-33, 51-55, 57-64, 76-78, 107-115, 132-136, 188-192. Wilson og Egeland (1953) : Norsk for gymnasiet, s. 30-34, 73-76, 84-89,

Tysk (V. Stærmosé). Goethe : Urfaust (v. Mogens Branner og Knud Pedersen), 1-168, 530-656, 1106-1235. Schiller : Maria Stuart I 409-561, II, III 2225-2451, IV 3189-3247. Branner und Stærmosé : Deutsche Klassiker (4. udg.), s. 95-102. Tyske digte (v. Østergaard) : Goethe nr. 1, 16, 24, 26; Schiller nr. 5,6; Heine nr. 1. Deutsche Klassiker, s. 111 (Die Nacht). Ring Hansen und Stærmosé : Kulturgeschichtliche Lesestücke (4. udg.), nr. 13, 19, 22, 30. Hauptmann : Michael Kramer (Reclam) : Akt IV.

Engelsk (A. Rasmussen). Shakespeare : The Merchant of Venice, act. I and IV. Alving m. fl. Two Centuries of English Poetry, s. 10-11, 34₅₀-35₁₁₁, 40-47, 56-58, 73, 79-81, 100, 107-109, 124-128, 133-135, 140-142, 153-155. Hunosøe og Mouridsen : Aspects of British Life and Thought, s. 28-35, 80-88, 103-108. Kjeldsen : 7 British Short Stories, s. 9-17, 50-66. Stigaard : The Dickens Reader, s. 74-81, 95-103. Ehlern m. fl. : A Contemporary Reader, s. 200-206. Rattigan : The Winslow Boy, act. II scene 1.

Latin (T. Hermann). Saxild og Østergård : Cæsar, udvalg for gymnasiet, III 1-6, 17-29, V 26-37. Nielsen og Krarup : Latinsk læsebog for gymnasiet (4. udg.), s. 54-60, 69-77, 121-126, 236-244. Krarup : Romersk poesi (2. udg.), Ovid nr. 1.

Oldtidskundskab (J. Hatting). Iliaden (v. Østergaard) I, VI (313–530). Odysseen (v. Østergaard) VI. Sokrates' forsvarstale (v. Holten-Bechtolsheim). Herodot: Kong Kroisos (incl. Polykrates' ring) (v. Thomsen). Sofokles: Kong Ødipus (v. Thor Lange). Bundgaard: Den græske kunsts historie, s. 13, 32, 33, 56, 62, 67, 69, 99, 103, 114; desuden afsnittet „Feidias, Akropolis, Parthenon“ samt dorisk og jonisk stil. Bruhn og Hjortsø: Demostenesstatuen.

Historie (J. Hatting). Arentofts Verdenshistorie (1878–1945). Kierkegaard og Winding: Nordens historie: Danmark 1814–1945. Kierkegaard, Lomholt-Thomsen og Winding: Danmark i dag (4. udg. 1956), s. 13–60, 80–105, 109–128, 141–160. Speciale: 1. *Landsbykirker*. Thure Hastrup: Vore gamle kirker, s. 7–15, 30–64, 85–121. Andrup m. fl.: Danmarks historie i billeder 76, 77, 80, 81, 88, 96, 97. Desuden Slangstrup, Uvelse, Lyngø og Hjørunde kirker. 2. *Tysk udenrigspolitik 1933–39*. Grundbog: Storpolitik efter 1933 (udgivet af Danmarks radio). Tekster: Bøgebjerg og Elmelund: Kilder til mellemkrigstidens historie (1. udg.), s. 5–13, 39–42, 61–117.

Naturfag (M. H. Assingbæk). Krogh og Rehberg: Fysiologi (13. udgave), ÷ s. 118–136, 140–144, 156–161. Simonsen og Lund: Biologi.

III Gymnasieklasse.

Nysproglig afdeling b.

Dansk (J. Himmelstrup). Jensenius: Dansk litteraturhistorie. En landsbydegns dagbog. 5 eventyr af H. C. Andersen (Falkenstjerne II). Pontoppidan: Fra hytterne. Falkenstjerne: Håndbog I (7. udg.), s. 69–78 (kap. 11–13 af Gunløgs saga), s. 121–123, 176–180, 202–206, 214, 226–228, 239–240, 259–261, 280–286, 352–355, 356–360. Håndbog II (6. udg.), s. 20–21, 66–70, 136–139, 150–153, 167–169, 184–185, 186–190, 211–216, 269–276, 290–297. Håndbog III (9. udg.), s. 7–18, 42–45, 51–52, 91–95, 128–131, 149, 160–164, 182–186, 235–236, 273–281, 342–344. Roikjer m. fl.: Svensk læsebog (11. udg.), s. 9–23, 26–33, 57–76. Tolderlund-Hansen, Ferlov, Monrad-Møller: Svensk og norsk litteratur, s. 119–120. Norsk: Tolderlund-Hansen m. fl.: Svensk og norsk litteratur, s. 272–275, 321–326. Karlsson: Dansk grammatik.

Tysk (E. Didriksen). Goethe: Urfaust (v. Branner og Pedersen), s. 15–22, 35–41, 49–50, 57–61, 64–65. Schiller: Maria Stuart (v. J. Hendriksen): I 6, 7; II 2, 3, 9; III 4; IV 6–10. Branner und Størmosø: Deutsche Klassiker (3. udg.), s. 88–93, 98–105, 159–161. Tyske digte (v. Østergård, 5. udg.): Goethe, nr. 1, 3, 4, 20, 21, 25,

26, Schiller nr. 2, 4 og 6. Ring-Hansen und Stærmose: Kulturgeschichtliche Lesestücke (1. udg.), s. 101-106, 110-114, 152-154.

Engelsk (H. A. Koefoed). Shakespeare: Julius Cæsar (Jes Skovgård), s. 13-30, 56-64. T. S. Elliot: Murder in the Cathedral (Faber), s. 11-21, 77-88. Two Centuries of English Poetry, s. 6-7, 10-11, 12-13^s, 30-32, 40-47, 56-58, 88-94, 97-98, 153-155, 157-158, 160-161. Dickens Reader (Stigård), s. 3-14, 74-88. Galsworthy: Loyalties (Jes Skovgård), s. 19-30. 7 British Short Stories (Kjeldsen), s. 67-77. Aspects of British Life and Thought, s. 36-54.

Latin (E. Didriksen). G. Saxild og U. Østergård: Cæsar, udvalg for gymnasiet, s. 20-23, 59-61, 70-73, 76-85, 96(linie 21)-98(linie 11). Nielsen og Krarup: Latinsk læsebog for gymnasiet (4. udg.), s. 54-59(linie 26), 69-77, 121-126(linie 30), 240(linie 10)-247. Krarup: Romersk poesi (2. udg.) Ovid, nr. 7.

Oldtidskundskab (H. Müller). Iliaden i udvalg v. Østergård, 1938, I og II. Odysseen i udvalg v. Østergård 1938 V og VI. Kong Kroisos (v. Chr. Thomsen 1941). Platon: Sokrates' forsvarstale (v. Gertz 1937). Om at opdrage sin hustru (v. Bundgård). Sofokles: Kong Ødipus (v. Thor Lange). Vaphiobægrene, den geometriske stil, den archaiske kunst, Hefaistaion, Erechteion, Delfi og Olympia, teatret, diskoskasteren, spydbæreren, Paionios' Nike, attisk gravmæle, Praxiteles' Hermes, Lysippos' skraberens, Polyuktos' Demostenes, alexandermosaikken.

Historie (H. Müller). Arentoft: Verdenshistorien 1600-1789, s. 133-199. Kierkegaard og Winding: Norden historie 1660-1814 (i 4. udg., s. 109-150). Arentoft: Verdenshistorien efter 1914, s. 157-224. Kierkegaard og Winding: Danmarks historie efter 1814, s. 158-246. Kierkegaard, Lomholt-Thomsen og Winding: Danmark i dag (6. udg.). Befolkningen s. 7-12, Levevilkår s. 62-71, Borgerrettigheder s. 81-87, Folkestyrets opbygning s. 88-106 og 110-120, Statens og kommunernes opgaver s. 121-134 og 144-164. *Speciale: Den danske bondestands historie i de sidste 200 år*: Kilder V nr. 2, 4, 6-10, 17 og 25. Udskiftningskortet over Lystrup landsby 1782. Målebordsblad over Lystrup. Dk.'s hist. i billeder nr. 231 og 232. Målebordsblad over Årslev i nutiden. Korte uddrag af Randers og Vejle amtsbeskrivelser (1826), Hjørring amtsbeskrivelse (1828), Frederiksborg amtsbeskrivelse (1831), Svendborg amtsbeskrivelse (1837). Kilder til Danmarks historie IV, s. 18-21 og 41-47. „Knud Kristensen fylder 60“, fødselsdagsinterview i Roskilde Dagblad 25/10-1940.

Naturfag (K. Hemmingsen). Lund: Biologi. Rehberg: Fysiologi (15. udg.) (÷ s. 124-145, 149-152, 165 til ud).

III Gymnasieklasse.

Matematisk afdeling a.

Dansk (rektor). Jensenius: Dansk litteraturhistorie (det anordnede pensum). Blicher: En landsbydegns dagbog. J. Paludan: En vinter lang. Ibsen: Vildanden. Falkenstjerne: Håndbog I (11. udg.), s. 31-34, 42-44, 117-120, 212-213, 217-220, 232, 235-236, 255-257, 265-267, 272-274, 306-307, 343-345, 374-375, 394-396; II (11. udg.), s. 32-33, 80-83, 154-156, 170-174, 186-188, 204-205, 207-212, 221-223, 263-267, 299-306, 386-392; III (9. udg.), s. 19-23, 25^m-34, 50-52, 56, 95-97, 151-152, 188-189, 245-247, 273-281, 306-307, 309-310^m, 342-344, 394-395. Agerskov, Nørregård og Roi-kjer: Svensk læsebog (13. udg.), s. 20-25, 27-33, 38-39^m, 52-53, 57-64, 109-113°, 114-115, 125-126, 127, 128ⁿ-130°, 132-136, 141-144, 179-181. Wilson og Egeland: Norsk for gymnasiet (1954), s. 24-25, 40-43, 84-89, 92-95.

Oldtidskundskab (J. Olsen). Iliaden I, VI, Odysseen VI. Herodot: Kong Kroisos og Polykrates' ring. Sokrates' forsvarstale (v. Holten-Bechtolsheim). Xenofon: Om at opdrage sin hustru (v. Bundgaard). Sophokles: Kong Ødipus. Græske kunstværker v. Kragelund (2. udg.) figur 2, 3, 8, 12, 19, 20, 33, 34, 38, 41, 45, 50. Akropolis (med tempelbygninger og stilarter) og teatret.

Historie (J. Hatting). Som III g. ns. a.

Naturfag (K. Hemmingsen). Som III g. ns. b.

Naturlære (Annelise Andersen). *Fysik*. Th. Sundorph: Varmelære (9. udg.), s. 1-8, 25-41. Th. Sundorph: Lyslære (6. udg.), s. 8-22, 46-59, 65-70. Th. Sundorph: Elektricitetslære (10. udg.), s. 25-40, 73-95, 112-127, 195-224. Th. Sundorph: Mekanisk fysik (9. udg.), s. 14-29, 34-44, 48-53, 57-62, 65-71, 86-93, 95-98, 105-109, 121-127, 169-171. F. Barmwater: Astronomi (10. udg.), s. 8-13, 48-65, 79-84. Øvelser: 1) Varmefylde for petroleum + temp. af kogegas og lysgas. 2) Udv. koef. for væsker bestemt med dilatometer og pyknometer. 3) Mættede H₂O dampes tryk og kogning ved lavt tryk. 4) Boyle-Mariottes lov, Meldes rør. 5) Samlelinser. 6) Spredelinser. 7) Måling af elektromotorisk kraft. 8) Nernsts love. 9) Faradays elektrolytiske love. 10) Faldmaskiner. 11) Kipp. udladninger. 12) Massefyldebestemmelse. 13) Elektronrør. 14) Faldende plade, jo-jo. 15) Joules lov.

Kemi. K. Kobberø: Kemi (2. udg.), s. 9-17, 34-64, 96-108, 113-138, 158-171, 186-197.

Matematik (L. Perch Nielsen). Albert Kristensen: Aritmetik og algebra I (6. udg.), §§ 4-6, 11-19, 47-48, 54-57, 58-67. Aritmetik

og algebra II (6. udg.), §§ 1-26. Plangeometri og trigonometri (7. udg.), §§ 7, 14-42, 49-52. Analytisk plangeometri (9. udg.), §§ 4-5, 32-49. Differential- og integralregning (3. udg.), §§ 5-8, 10-13, 16, 20-21, 23-24, 27-32, 35, 37, 42-43, 45. Stereometri (4. udg.), §§ 29-31, 44-49, 62-67, 71-80, 83-84.

III Gymnasieklasse.

Matematisk afdeling b.

Dansk (H. A. Koefoed). Jensenius : Dansk Litteraturhistorie, Holberg og ud. Holberg : Erasmus Montanus. Blicher : En landsbydegns dagbog. Ibsen : Vildanden. Falkenstjerne I¹¹, s. 27-34, 105-107, 113-116, 128-130, 165-166, 181-185, 212-213, 217-220, 231-232, 235-236, 250-252, 255-257, 265-267, 272-274, 290-291, 294-298, 306-307, 312-313, 320-322, 328-330, 374-375, 382, 385-386, 396-397. Falkenstjerne II⁹, s. 7-8, 32-33, 60-61, 80-83, 155-156, 170-174, 185-186, 204-205, 207-212, 263-267, 300-306, 307-310. Falkenstjerne III⁹, s. 25-30, 50-52, 91-95, 144-148, 245-247, 282-284, 287, 306-307, 342-344, 372-375, 376. Agerskov, Nørgård og Roi-kjer : Svensk læsebog ¹⁰, s. 20-25, 27-33, 52-53, 87-98, 102-103, 104-105, 106-107, 120³⁰-122, 160-162, 189-193. Wilson og Ege-land : Norsk for gymnasiet, s. 24-25, 81, 84-89. Falkenstjerne III⁹, s. 402²⁰-403, 437. Karlsson : Dansk grammatik (1953).

Oldtidskundskab (H. Müller). Som III g. ns. b.

Historie (H. Müller). Som III g. ns. b.

Naturfag (M. H. Assingbæk). Som III g. ns. a.

Naturlære (P. Poulsen). *Fysik*. Th. Sundorph : Varmelære (7. udg.), s. 17-28, 30-32, 38-43, 47-53. Th. Sundorph : Lyslære (6. udg.), s. 17-31., 46-58, 35-39. Th. Sundorph : Mekanisk fysik (9. udg.), s. 23-86. Tage Larsen : Elektricitetslære (2. udg.), s. 30-41, 44-59, 76-101, 125-138, 171-186. F. Barmwater : Astronomi (10. udg.), s. 20-30, 36-50, 62-65, 72-78. Øvelser : 1) Isens smeltevarme. 2) Udvidelseskoeff. for faste og flydende stoffer. 3) Atmosfærisk luft og CO₂'s massefylde. 4) Gay-Lussac's love. 5) Samlelinsens brændvidde. 6) Substitutionsmetoden, Wheatstones bro. 7) Faradays elektrolytiske love. 8) Spektrometret. 9) Elastiske kræfter. Harmoniske svingninger. 10) Matematisk og fysisk pendul. 11) Stemmegafflens svingetal. Rotationsenergi. 12) Daniellelement. 13) Vekselstrøm, 14) Lydens hastighed i luft, CO₂ og glas. 15) To- og treelektroderøret.

Kemi. *Kobberø* : Kemi 1935, s. 22-29, 37-62, 81-87, 96-104, 112-131, 138-143, 146-152, 158-160, 172-189.

Matematik (O. Brünnich Nielsen). Professor Jul. Petersens system v. Albert Kristensen: Lærebog i aritmetik og algebra I (6. udg.), §§ 11-12, 24-37, 39-42, 62-74, 87-97, 109-111. Lærebog i aritmetik og algebra II (6. udg.), §§ 22-24, 27-48. Lærebog i plangeometri og trigonometri (7. udg.), §§ 28-43, 46-65, 69-80, 83-88. Lærebog i analytisk plangeometri (9. udg.), §§ 19-45, 61-69. Lærebog i differential- og integralregning (5. udg.), §§ 26-37, 41-88. Lærebog i stereometri (4. udg.), §§ 33-35, 47-80, 84-92.

III Gymnasieklasse.

Matematisk afdeling c.

Dansk (frk. R. Lorentzen). Jensenius: Dansk litteraturhistorie (fra Holberg og ud). Holberg: Erasmus Montanus. 5 eventyr af H. C. Andersen (Falkenstjerne II). Pontoppidan: Nattevagt. Falkenstjerne I (11. udg.), s. 31-34, 44-46, 49-56, 100-101, 128-130, 149-151, 165-166, 171-175, 232, 235-236, 250-252, 272-274, 294-298, 306-307, 374-376, 405-407; II (9. udg.), s. 11-12, 32-34, 67-73, 80-83, 96-98²⁸, 119³⁻³⁵, 155-156, 170-74, 186-188, 204-205, 223-227, 330-335³¹, 386-392; III (9. udg.), s. 19-23, 50-52, 128-131, 160-164, 192-193, 222-228, 250-251, 266-273, 309-310, 312-317, 326-339, 393 + I. P. Jacobsen: Regnvejrsskildringen i „Mogens“. Karlsson: Dansk grammatik. Agerskov, Nørregård og Roikjer: Svensk læsebog (11. udg.), s. 9-11, 17-19, 20-25, 27-33, 38-39, 43-44, 45-50, 62-64, 87-92, 108-111, 128-130, 132-135, 137-138, 165-166, 168-170. Wilson og Egeland: Norsk for gymnasiet, s. 22-24, 24-26, 26-28, 35-37, 39, 40-43, 95-96.

Oldtidskundskab (J. Hatting). Som III g. ns. a.

Historie (J. Hatting). Som III g. ns. a.

Naturfag (K. Hemmingsen). Som III g. ns. b.

Naturalære (L. Perch Nielsen). *Fysik*. Th. Sundorph: Varmelære (9. udg.), s. 1-11, 15-18, 25-30, 33-36, 42-47, 54-57. Th. Sundorph: Lyslære (9. udg.), s. 8-28, 42-51, 56-69. Th. Sundorph: Mekanisk fysik (7. udg.), s. 11-18, 20-32, 37-54. Th. Sundorph: Elektricitet og magnetisme (9. udg.), s. 21-30, 30-37, 44-56, 78-86, 98-100, 104-119, 159-171, 175-196. F. Barmwater: Grundtræk af astronomien (10. udg.), s. 5-35, 39-45. *Øvelser*: 1) Isens smeltevarme. 2) Boyle-Mariottes lov. 3) Mættet vanddamps tryk, kogning ved lavt tryk. 4) Udvidelseskoeff. for faste stoffer og væsker. 5) Lufttermometret. 6) Samlelinsens brændvidde. 7) Spredelinsens brændvidde, linsefejl, sammensat linsesystem. 8) Kræfter. 9) Sekstanter. 10) Faradays elektrolytiske love. 11) Nernsts

love. 12) Kapaciteter. 13) Lysets bøjning. 14) Modstand i elektrolytter. 15) Lydens hastighed i luft, glas og kuldioxyd.

Kemi. K. Kobberø: Kemi for gymnasiet (2. udg.), s. 19–28, 37–61, 66–71, 74–81, 106–112, 115–129, 143–146, 149–156, 172–197.

Matematik (Annelise Andersen). Albert Kristensens lærebøger: Aritmetik og algebra I (6. udg.), §§ 11–21, 47–55. Aritmetik og algebra II (6. udg.), §§ 8, 14–26. Plangeometri og trigonometri 3–4 (7. udg.), §§ 1–20, 26–33, 39–52. Analytisk plangeometri 5 (9. udg.), §§ 1–29, 32–49, 51. Differential- og integralregning 6 (5. udg.), §§ 1–16, 20–23, 31–32. Stereometri 7 (4. udg.), §§ 44–49, 62–67, 69–81, 83–84.

II Gymnasieklasse.

Nysproglig afdeling a.

Naturfag (M. H. Assingbæk). W. F. Hellner: Geografi for det sproglige gymnasium (2. udg.) undtagen organisk kemi og Danmarks undergrund. Verdenshandelsvare: Bomuld.

II Gymnasieklasse.

Nysproglig afdeling b.

Naturfag (K. Hemmingsen). W. F. Hellner: Geografi for sproglig gymnasium (4. udg.), Verdenshandelsvare: Olie. Mindre vægt på Danmarks undergrund, mere udførligt: Racer. Ekskursioner: Sønderjylland og Bornholm.

II Gymnasieklasse.

Matematisk afdeling a.

Naturfag (M. H. Assingbæk). W. F. Hellner: Geografi for mat.-naturv. linie (4. udg.). Hellner og Humlum: Geografi for gymnasiet II. Erhvervsgeografi (2. udg.), s. 1–19. Energikilder: Jern (s. 84–104). Lejrskoleophold Uggeløse – Lyngø – Farum.

II Gymnasieklasse.

Matematisk afdeling b.

Naturfag (K. Hemmingsen). W. F. Hellner: Geografi for mat.-naturv. linie. Energikilder. Ekskursioner: Bornholm.

II Gymnasieklasse.

Matematisk afdeling c.

Naturfag (K. Hemmingsen). Geologi v. W. Rasmussen m. fl. Geografi 1 + 2 v. S. Böcker m. fl. Energikilder. Ekskursioner:

Sønderjylland og Bornholm. Region: Nordlige og vestlige Middelhavslande samt Afrika.

II Gymnasieklasse.

Matematisk afdeling d.

Naturfag (Hermod Andersen). Som II g. m. a. Region: U.S.A.

Realklassen.

Dansk (B. Bøgsted Møller). Bjørnson: En glad gut. Pontoppidan: Fra hytterne. Jørgensen og Maltesen: Realklassens læsebog (København 1951), s. 7-11, 11-20, 20-24, 24-38, 65-68, 68-70, 88-89, 90-95, 109-111, 122-123, 133-140, 140-147, 176-188, 216-222, 238-247, 285-290.

Engelsk (A. Rasmussen). Friis-Hansen og Chr. Nielsen: Engelsk for realklassen (9. opl.), stk. 3, 11, 12, 13, 14, 15.

Tysk (V. Stærmosse). Wiggers Smith, Hasselriis, Mogensen: Tysk IV (4. udg.), stk. 2, 6, 10, 11, 13, 14, 15, 19, 23, 27, 29, 32, 34.

Fransk (B. Brix). Nielsen og Hoffmann, Fransk begynderbog 1. del, stk. 17-45 (÷ stk. 27 og 44). 2. del: Frédéric le grand et le garde francais. La crêpe, le chou et le loup. La ruse du soldat. Jean le chanceux. L'invitation à diner. Remède contre le rhume. Le départ de M. Fogg. L'ours de la Maledetta (chap. I-II).

Historie (Poul Møller). Kierkegård og Winding: Danmark siden 1901, s. 18-71. Kierkegård, Lomholt-Thomsen og Winding: Borger og samfund, s. 10-40, 44-52, 65-69, 87-98.

Geografi (K. Hemmingsen). J. Reumert: Erhvervsgeografi undtagen s. 62-70.

Naturhistorie (K. Hemmingsen). E. Wesenberg Lund: Biologi for realklassen.

Naturlære (K. Hemmingsen). J. K. Eriksen: Varmelære for realklassen. J. K. Eriksen: El-lære for realklassen til side 44.

Regning og matematik (E. Garby). Jessen og Smith: Matematik og regning for realklassen - fra side 12 med undtagelse af regning med tilnærmede tal og eksponentielle ligninger. Enkelte ændringer og tilføjelser.

4. Mellemskoleklasse a.

Dansk (J. Olsen). Holberg: Den politiske kandestøber. Jørgen Andersen: Forventningens land, s. 9-50, 106-140. Jørgensen og Maltesen: Mellemskolens læsebog III (3. udg.), s. 70-87, 89-103, 310-319, 339-345, 378-385. Falbe-Hansen og Keller: Svensk læsebog (14. udg.), s. 26-37, 60-73, 112-116.

Engelsk (R. Lorentzen). Chr. Nielsen og Friis-Hansen : Engelsk for mellemskolen IV, stk. 3, 4, 7, 10, 15, 18, 19, 26, 27, 29, 31.

Tysk (E. Didriksen). Wiggers Smith, Hasselriis, Mogensen : Tysk III (5. opl.), stk. 2, 6, 7, 9, 13, 14, 15, 16, 18, 19, 29, 32, 35, 39, 41, 42.

Historie (J. Hatting). Hatting og Møller : Verdenshistorie II 1848–1945.

Geografi (M. H. Assingbæk). C. C. Christensen : Geografi for mellemskolen II. Nordamerika, Norden.

Naturhistorie (A. Winther Pedersen). Hvass og Jørgensen : Zoologi IV. Mennesket. Balslev og Andersen : Zoologi II : Bændelorm, børneorm, spoleorm, trikiner. Balslev og Simonsen : Botanik IV (÷ planteliv på dyrket jord).

Naturlære (K. Hemmingsen). Rasmussen og Simonsen : Fysik for mellemskolen : Elektricitet II – bogen ud ÷ 83, 94–98. Rasmussen og Simonsen : Uorganisk kemi for mellemskolen, 2. afsnit.

Regning og matematik (J. Brager). Friis-Petersen og Jessen : Mellemskolens regnebog IV. Juul og Rønnau : Geometri for mellemskolen § 114–158. Jul. Petersen og Albert Kristensen : Aritmetik for mellemskolen § 37–66.

Latin (E. Didriksen). Kr. Mikkelsen : Latinsk læsebog, II. afd., kap. I–XXXIII.

4. Mellemskoleklasse b.

Dansk (E. Thastum). Oehlenschläger : Hakon Jarl hin Rige. Jørgensen og Maltesen : Mellemskolens læsebog III (2. udg.), s. 8–27, 60–70, 89–103, 105–111, 119–121, 122–127, 132–147, 172–180, 192–198, 207–216, 229–245, 385–394. Falbe-Hansen og Keller : Svenske læsestykker (8. udg.), s. 7–11, 20–26, 37–40, 56–59, 112–116.

Engelsk (J. Himmelstrup). Chr. Nielsen og Friis-Hansen : Engelsk for mellemskolen IV, stk. 3, 4, 7, 8, 10, 11, 13, 14, 15, 17, 18, 19, 20, 22, 26.

Tysk (V. Stærmose). Wiggers Smith, Hasselriis, Mogensen : Tysk III, stk. 2, 4, 6, 7, 8, 9, 11, 13, 14, 16, 18, 25, 29, 32, 33, 35, 37, 39, 41.

Historie (Poul Møller). Hatting og Møller : Realskolens ny historiebog II 1815–1919 (af petit stof opgives side 148–149, 155, 201–204, 211, 221–224). Hatting og Møller : Historie for mellemskolen II 1919–1939 (= s. 223–242).

Geografi (M. H. Assingbæk). Som a-klassen.

Naturhistorie (M. H. Assingbæk). Som a-klassen.

Naturlære (J. Brager). Rasmussen og Simonsen: Fysik for mellemskolen: Lys, elektricitet, mekanik III (\div petit). Rasmussen og Simonsen: Uorganisk kemi for mellemskolen, fra syrer – bogen ud.

Regning og matematik (J. Brager). Som a-klassen, dog i aritmetik § 68–69.

Latin (E. Thastum). Som a-klassen.

Af skolens dagbog.

1. august havde lektor *M. H. Assingbæk* 40-års jubilæum som lærer ved Københavns kommunale skolevæsen.

I skolens week-endhytte i Uggeløse har der været afholdt lejrskole med II g.-klasser, realklassen og I. realklasse. Hytten har desuden året igennem været stærkt benyttet til week-endophold for adskillige klasser.

I sommerferien rejste overlærer *Winther Pedersen* til Schweiz og Norditalien med 4. ml. a., adjunkt *Knud Hemmingsen* til Schweiz med 4. ml. b. og lektor *Hatting* til Italien med studenter og gymnasiaster.

Af andre ekskursioner kan nævnes:

III g. m. a. på fysisk-historisk tur til Midt- og Sydsjælland med lektor *Hatting* og adjunkt frk. *A. Andersen*.

III g. m. b. + c. på fysisk-kemisk ekskursion til Svovlsyrefabrikken og Dansk Veedol i Kalundborg med lektor *Poulsen* og adjunkt fru *Perch Nielsen*.

III g. s. b., III g. m. b., II g. s. b. og II g. m. b. på historisk ekskursion til Skåne med lektor *Hans Müller*, adjunkt *Thastum* og cand. mag. *Poul Koch*.

Samtlige III g.-klasser har besøgt Bispebjerg hospitals blodbank under ledelse af lektor *Assingbæk* og adjunkt *Hemmingsen*.

II g. s. b. og II g. m. b. på geologisk ekskursion til Bornholm med adjunkterne *Hemmingsen*, *Thastum* og fru *Blide Brix*.

II g. m. b. og II g. m. c. på geologisk tur til Odsherred med hr. *Hemmingsen*.

II g. m. c. på historisk tur til nordsjællandske kirker med lektor *Poul Møller*.

II g. s. a. og II g. m. a. på geologisk tur til Lellinge-Stevns-Fakse med lektor *Assingbæk*.

I g. s. a. og I g. m. c. på geologisk ekskursion til Bornholm med adjunkterne *Hemmingsen* og *Koefoed* samt rektor.

I g. m. a. og I g. m. b. på geologisk ekskursion til Bornholm med lektor *Assingbæk*, fru *Brix* og organist *Wesch*.

4. ml. a. på ekskursion til Helsingør og Louisiana med lektor *Hatting* og på botanisk ekskursion til Nordsjælland med overlærer *Winther Pedersen*.

Årsberetning fra Århus Universitet. Fra adjunkt *Hemmingsen*: Mikroskopet og dets anvendelse: Fra landsretssagfører *Poul Hede*: Harald Langberg: Danmarks bygningskunst I-II.

Endvidere har skolen fra landsretssagfører Poul Hede modtaget 2 interessante billeder fra den gamle skolebygning på Østergade.

For disse gaver bringer skolen sin bedste tak.

Sporten ved skolen.

Såvel drenge som piger deltog i Gymnasieskolernes landsatletikstævne; drengene mødte med hold i alle 4 grupper til regionsstævnet; og gruppe III kvalificerede sig til finalestævnet, hvor den blev nr. 1 og modtog pokalen; pigerne deltog i begge grupper ved regionsstævnet, men nåede ikke frem til finalestævnet.

I gymnasieskolernes håndboldturnering deltog drengene med hold i mellemskole- og gymnasierækken. Gymnasieholdet nåede finalen, men blev her slået.

Drengene deltog ligeledes i A.B.s fodboldturnering, men blev slået ud i de indledende kampe.

Skolen har deltaget i en gymnastikkonkurrence med 2 andre københavnske gymnasier.

66 af skolens elever har i tiden 1. oktober til 30. april spillet badminton i skolens gymnastiksal efter skoletid. Sæsonen sluttede med en turnering.

Efterslægtens Boldklub,

stiftet 1920 og støttet af Selskabet for Efterslægten.

Håndbold: Klubbens 1. hold spiller i Danmarksturneringens 1. division, hvor holdet blev nr. 4. Basket-ball: 1 senior blev nr. 2 i Danmarksturneringens 1. division. 2. senior vand 2. division. Alle ungdomsholdene sluttede på en fin førsteplads. I basket-ball for damer blev 1. senior nr. 3 i 1. division, medens juniorholdet blev københavnske mestre.

Stipendier.

Der er tildelt en række af skolens elever understøttelse fra Københavns kommune og Uddommens Uddannelsesfond. Disse stipendier kan søges i oktober efter opslag på skolen.

Efterslægtsselskabets Skoles Forældrefond

er blevet en stor succes, idet fondet indtil 5. maj 1962 fra 194 hjem har modtaget ialt 3005 kr., et tal, der daglig vokser. Skolen bringer sin bedste tak for bidragene.

1. real a. på naturhistorisk tur til Nordsjælland med overlærer *Wintner Pedersen*.
1. real a.+b. på historisk tur til Køge og Vallø med lektor *Poul Møller* og adjunkt *Bøgsted Møller*.

Lektor *Volmer Bergh* har besøgt skolen som Foreningen Nordens finske rejselektor.

Gymnasieforeningen „ElySION“s formand har indtil jul været *Susanne Noesgaard*, III g. s. b., derefter *Poul Kandrup*, II g. m. c. Foreningen har arrangeret foredrag, filmsfremvisninger, studiekredse, koncerter og festlige sammenkomster, således har foredrag af statsminister *Kampmann* og professor *Brandt Rehberg* være afholdt i aulaen i en skoletime. En studiekreds over moderne skuespil afsluttedes med opførelsen af 3 enaktere: *Darito: En maler*, Peter L. Frederiksen: *Pige i tågen* og *Fernando Arrabal: Frokost i det fri*.

Kredsen om klassisk musik hører også under „ElySION“s arrangementer. Den har afholdt sammenkomster mindst én gang ugentlig, og der er gennemgået og spillet plader med operaer (Mozarts *Bortførelsen*, *Don Giovanni* og *Tryllefløjten*, *Bastien* og *Bastienne*, *Rousseaus Le Devin de village*), oratorier (*Messias*, *Matthäuspasjonen*, *Skabelsen*), *Lieder* og koncerter. — Bidraget har: *Jørgen Jensen*, *Torben Damqvist Olsen*, *Klaus Koed*, *Erik Hansen* (III g.), *Peter Bondesen*, *Chr. Ludvigsen* (I g.), *Lene Kjærsgaard Jørgensen* (4. ml.); af tidligere elever: *Bækkeskov Olsen* og *Ebbe Kyst*, af skolens lærere: lektor dr. phil. *Hermann*, organist *Wesch* og lektor *Stærmose*.

Lørdag den 10. februar afholdtes den årlige skolefest, som arrangeredes af elever i II g.-klasserne. Lektor *Müller* og adj. frk. *A. Andersen* bistod komiteen. Forud for ballet opførtes *Noel Coward: „Min kone spøger“* med *Benni Korzen* som instruktør. Stykket genopførtes 2 gange den følgende søndag.

Under ledelse af organist *Wesch* og elev i III g. *Mogens Bloch* gav skolens kor og orkester skolens 4. marts-dag en festlig indramning. Skolens lille kor har endvidere medvirket ved kirkekoncerter, ligesom det under hr. *Wesch's* ledelse har været på en koncertturné i Jylland.

Ved skolens juleafslutning opførtes et julespil af elever i 1. real under ledelse af hr. *Wesch*.

Biblioteket har i årets løb modtaget som gaver:

Danmarks geologiske undersøgelser, ialt 4. bind. Svenska Turistforeningens årsskrift 1960. Årsskrift fra Århus Universitet XXXIII.

ingen lærer er til stede, og henvender sig til rektor, hvis klassen 5 minutter efter timens begyndelse mangler lærer, sørger for, at tavlen er ren, at kridt og tavleklud er til stede, og at der ikke ligger papir på gulvet, sørger for udluftning af lokalet, påsér at vinduerne er forsvarligt lukket og markisen trukket op og afleverer efter skoletid nøglen til klasseskabet til inspektør.

9. Elever, som har forsømt skolen, medbringer, første dag de atter giver møde, skriftlig meddelelse fra hjemmet om udeblivelsens årsag og varighed. Bortset fra sygdomstilfælde må ingen elev forsømme skolen, uden at rektor efter *forudgående* henvendelse fra hjemmet har givet tilladelse dertil, og en sådan tilladelse gives kun, når ganske særlige grunde taler derfor; mundtlig henvendelse fra en elev er ikke tilstrækkelig. Skriftlig meddelelse fra hjemmet må også medbringes, når en elev ikke har kunnet udføre sit hjemmearbejde eller ønskes kortvarigt fritaget for gymnastik; fritagelse ud over en uge kan kun gives, når lægeattest foreligger.

10. Når der i en elevs hjem udbræder alvorlig smitsom sygdom, må det straks meddeles rektor, og vedkommende elev med søskende må først møde i skolen, når der er forevist lægeattest for, at smittefaren er forbi.

11. Tobaksrygning og nydelse af alkoholiske drikke i skoletiden er forbudt. For III g. gælder dog en særlig bestemmelse med hensyn til tobaksrygning.

Uddrag af ordensregler for eleverne samt meddelelser til forældrene.

1. Eleverne møder på skolen i god tid, dog tidligst et kvarter før skoletidens begyndelse.

2. Cykling på skolens grund er forbudt, ligesom cykler – også motoriserede – skal trækkes over fortovet fra og til Hyrdevangen. Cykleplads anvises af skolen og kun til elever med længere skolevej.

3. Ingen elev må forlade skolens område i skoletiden uden inspektionens tilladelse. I spisefrikvarteret gælder denne bestemmelse dog ikke for eleverne i III g.

4. I frikvartererne skal eleverne opholde sig i skolegården, og ingen elev har adgang til klasseværelserne, heller ikke for at aflevere bøger, gymnastiktøj el. lign. I tilfælde af dårligt vejr kan inspektionen give tilladelse til ophold på gangen, ligesom elever i sygdomstilfælde efter skriftlig anmodning fra hjemmet kan få lov til at opholde sig inden døre. Frikvartererne må ikke anvendes til læsning eller andet skolearbejde.

5. Alle skolesager (bøger, gymnastiktøj o. s. v.) skal være mærket med tydeligt navn. De bøger, som eleverne har fået udleveret af skolen, skal behandles med omhu og altid være forsynet med omslag. Elevens navn og klasse samt årstal skal skrives på bindets inderside; bortset herfra må eleverne under ingen omstændigheder skrive i lærebøgerne. Hvis en elev bortkaster, ituriver eller på anden måde ødelægger en bog, skal den erstattes.

6. Uvedkommende ting som legetøj, dolke, skydesager o. lign. må ikke medbringes, og handel mellem eleverne på skolen er forbudt. Indsamlinger og mærkesalg må ikke finde sted uden rektors tilladelse. Penge, ure og andre værdigenstande må ikke efterlades i overtøj, tasker eller skoleborde. Skolen påtager sig intet ansvar for glemte eller bortkomne sager (herunder cykler).

7. Enhver elev er ansvarlig for sin plads i klassen. Forsætlig eller tankeløs beskadigelse af skolens inventar eller bygninger, f. eks. borde, stole, ruder, skal erstattes af gerningsmanden. Enhver skade skal straks meldes til inspektør.

8. Ordensduksen skal møde 10 minutter før skoletidens begyndelse. Han (hun) er ansvarlig for, at der er orden i klassen, når

Årsprøve m. m.

Årsarbejdets og prøvernes udfald meddeles for 4. mellemskole- og 1. realklasse lørdag den 23. juni kl. 9, – for den øvrige skoles vedkommende samme dag kl. 11.

Det nye skoleår begynder mandag den 13. august kl. 9.

Rektor træffes sikrest hver skoledag kl. 12–13.

Skolens telefon er Bella 4340.

Til at overvære prøverne og årsafslutningerne indbydes elevernes forældre og værger samt skolens gamle elever og i øvrigt enhver, der har interesse for skolen.

J.D. QUIST AND DR. BOOTHYOOPI!
ACTRESS KATIE MOBERN HAVEN K